

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2005

tijdvak 1

MAATSCHAPPIJLEER 2 CSE GL EN TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte leerweg geldt:

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

N.B.: Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Maatschappijleer 2 GL en TL kunnen maximaal 59 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

DE MULTICULTURELE SAMENLEVING

- 1 B
- 2 A
- 3 B
- 4 **maximumscore 2**
 - allochtone groepen: 2 en 3 1
 - samenleving: 1 en 4 1

Opmerking

Alleen 1 punt toekennen als per categorie beide nummers juist zijn.

- 5 C
- 6 B
- 7 **maximumscore 2**

Juiste maatregelen zijn (twee van de volgende):

 - scholen met allochtone leerlingen ontvangen extra geld van de overheid.
 - extra begeleiding allochtone leerlingen op school
 - toepasselijke lesmethodes voor allochtonen
 - kleinere klassen
 - anti-spijbelbeleid door scholen en gemeenten
 - onderhouden van contacten tussen scholen en ouders van allochtone leerlingen

per juiste maatregel 1
- 8 **maximumscore 1**
 - 1 wij-cultuur
 - 2 ik-cultuur
 - 3 wij-cultuur

Opmerking

Alleen als alle drie antwoorden juist zijn, mag één scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 9 **maximumscore 2**

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- overtredingen strenger straffen
- voorlichting verzorgen via de massamedia
- scholen en bedrijven spreken antidiscriminatieregels af
- stimuleren van contacten tussen mensen uit verschillende culturen
- lesmateriaal maken om vooroordelen en discriminatie te voorkomen

per juiste mogelijkheid

1

● 10 D

● 11 A

● 12 B

● 13 B

○ 14 **maximumscore 2**

Juiste argumenten zijn (twee van de volgende):

- de geringe beheersbaarheid van een aantal problemen zoals werkloosheid
- idem voor het woningtekort
- het kostenaspect van de sociale zekerheid
- de kosten van het asielbeleid
- de relatief slechte maatschappelijke positie van allochtone groepen
- Migratie belemmert integratie.
- vrees voor maatschappelijke conflicten tussen autochtonen en allochtonen
- de relatieve 'overbevolking' van Nederland
- geringer wordend maatschappelijk draagvlak ten aanzien van de beheersbaarheid van een aantal problemen
- Vluchtelingen en asielzoekers wenden politieke of humanitaire redenen voor, terwijl ze eigenlijk om economische redenen naar Nederland zijn gekomen.
- om juist de echte vluchtelingen te kunnen helpen
- Nederland zal niet een ruimhartiger beleid voeren dan de ons omringende landen.

per juist argument

1

● 15 B

● 16 B

POLITIEK EN BELEID

○ 17 **maximumscore 1**

Juiste antwoorden zijn (één van de volgende):

- vrijheid van meningsuiting
- persvrijheid

● 18 B

● 19 D

● 20 D

Vraag	Antwoord	Scores
● 21	A	
○ 22	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • 1 de gemeenteraad • 2 het college van B & W 	 1 1
● 23	D	
● 24	B	
● 25	C	
● 26	D	
○ 27	maximumscore 1 Juiste antwoorden zijn (één van de volgende): → De positie van volksvertegenwoordigers wordt aangetast. → Het vertraagt de besluitvorming. → Vaak is het probleem te ingewikkeld voor een eenvoudig 'voor' of 'tegen'. → gevaar voor manipulatie door eenzijdige berichtgeving → versnippering van de besluitvorming	
● 28	B	
○ 29	maximumscore 2 Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende): → geen scheiding van machten voorbeeld: Mugabe wil de macht niet delen/heeft alle macht → De mensenrechten/grondrechten worden niet gerespecteerd. voorbeeld: Een terreurcampagne ... volgde → geen persvrijheid voorbeeld: Journalisten worden gearresteerd. → geen vrijheid van meningsuiting voorbeeld: Mugabe probeert zijn tegenstanders de mond te snoeren. → Mensen worden niet beschermd door de overheid. voorbeeld: De overheid voerde een terreurcampagne uit. / Er vielen veel doden. / Er worden bommen geplaatst bij kantoren van kranten.	
	per juist kenmerk van de democratische rechtsstaat en voorbeeld uit de tekst	1
● 30	A	
● 31	A	
○ 32	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • De Fietsersbond wil dat er minder fietsen gestolen worden./ De bond behartigt de belangen van de fietsers • De bond vindt dat de overheid meer moet doen om fietsdiefstal terug te dringen./ De bond wil invloed uitoefenen op het beleid van de overheid 	 1 1
● 33	A	
● 34	B	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

ANALYSE MAATSCHAPPELIJK VRAAGSTUK: ZINLOOS GEWELD

○ 35 **maximumscore 4**

Kenmerken en redenen zijn (twee van de volgende):

kenmerk:

- Er is sprake van een sociaal probleem dat wil zeggen dat het gaat om een situatie die in strijd is met algemeen aanvaarde waarden en normen / dat het gaat om een situatie die veel mensen onaanvaardbaar vinden.

Voorbeeld van een juiste reden uit de teksten is:

- Zinloos geweld zoals de moord op de leraar Van Wieren is in strijd met algemeen aanvaarde waarden en normen.

kenmerk:

- Het vraagstuk krijgt volop de aandacht van de publieke opinie.

Juiste redenen uit de teksten zijn (één van de volgende):

- "Televisiebeelden en verhalen in de media zetten ons aan tot angst."
- "Uiteenlopende reacties volgen hierop in de media."

kenmerk:

- Het gaat om een probleem waarbij een grote of invloedrijke groep mensen betrokken is.

Juiste redenen uit de teksten zijn (één van de volgende):

- De Landelijke StichtingTegenZinloosGeweld en andere organisaties zijn al jaren actief betrokken bij dit vraagstuk (en zij krijgen ook de aandacht van de media en de overheid/politici).
- Veel scholen en mensen spreken over de moord op de leraar en hebben herdenkingen gehouden.

kenmerk:

- Er kan iets tegen het probleem van zinloos geweld worden gedaan door gezamenlijk optreden van organisaties of door de overheid (er zijn mogelijkheden om door middel van collectieve actie hier iets aan te veranderen).

Juiste redenen uit de teksten zijn (één van de volgende):

- De Landelijke StichtingTegenZinloosGeweld en andere organisaties ontwikkelen initiatieven.
- Het kabinet heeft een oproep gedaan naar organisaties om maatregelen te nemen tegen zinloos geweld.

per juist kenmerk van een maatschappelijk vraagstuk

1

per juiste reden uit de tekst

1

Opmerking

De reden moet aansluiten bij het juiste kenmerk.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 36 **maximumscore 1**

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (één van de volgende):

- Wat is de **rol van de overheid** bij het bestrijden van zinloos geweld / geweld op school?
- Wat is het **beleid van de regering** over zinloos geweld?
- Welke **regelgeving** is er?
- Welke **groeperingen** zijn betrokken bij **de politieke besluitvorming** over dit vraagstuk?
- Hoe proberen verschillende **groeperingen invloed** uit te oefenen op het **beleid** van de regering?

Opmerking

De vraag moet een kenmerk van de politiek-juridische invalshoek bevatten zoals in bovenstaande voorbeelden is weergegeven.

○ 37 **maximumscore 1**

Juiste voorbeelden zijn (één van de volgende):

- “Er zijn groepjes jongeren die geen begrip hebben voor waarden als respect en het afzien van geweld.” (regels 15-16)
- opvattingen van minister Van der Hoeven (regels 1-5) of opvatting van directeur Geelkerken (regels 9-13) of opvattingen van premier Balkenende (regels 14-18)

○ 38 **maximumscore 2**

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- Landelijke StichtingTegenZinloosGeweld
belang:
het realiseren van een veilige samenleving / geen geweld in de samenleving
- Algemene Onderwijsbond
belang:
zorgen voor veiligheid voor docenten
- VOS/ABB, de vereniging van openbare schoolbesturen
belang:
zorgen voor veilige scholen

per juiste belangenorganisatie en bijbehorend belang

1

○ 39 **maximumscore 2**

- fase 1: het (h)erkennen van problemen of wensen 1
- reden: Het probleem van geweld op scholen is door de minister van Onderwijs en premier Balkenende (door politici) erkend als probleem. Het probleem staat dus op de politieke agenda 1

Opmerking

Als een probleem of wens de aandacht heeft van politici en dus op de politieke agenda staat, dan is de eerste fase gepasseerd of is de eerste hindernis genomen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 40 **maximumscore 2**
 Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):
 → politieke partijen benaderen (om haar standpunt op te nemen in verkiezingsprogramma's)
 → versturen van persberichten
 → contacten leggen met volksvertegenwoordigers / lobbyen
 → demonstraties houden
 → via lidmaatschap van een politieke partij (om ervoor te zorgen dat die partij haar standpunt overneemt)
- per juiste mogelijkheid 1

● 41 **C**

- 42 **maximumscore 1**
 Conclusie 1 is juist.
 Conclusie 2 is onjuist.
- Opmerking*
Alleen 1 punt toekennen als beide antwoorden juist zijn.

- 43 **maximumscore 4**
- maatregel van de overheid 1
 - maatregel van burgers of organisaties 1
 - goede motivatie voor maatregel overheid 1
 - goede motivatie voor maatregel burgers of organisaties 1

Voorbeelden van maatregelen zijn:

maatregel van de overheid:

- voorlichtingscampagnes houden
- strenger straffen
- meer politie op straat

maatregel van organisaties:

- mensen bewust maken van het probleem
- oproepen tot actie
- op scholen en instellingen goed toezien op naleving van de regels
- leerkrachten krijgen training om te leren omgaan met agressie en geweld
- druk uitoefenen op de politiek

inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in het programma Wolf of vul de scores in op de optisch leesbare formulieren.
 Zend de gegevens uiterlijk op 1 juni naar de Citogroep.